

Türkçe

5

Yeni
Öğretim
Programına
Uygun

KAZANIM ODAKLI

HİBA

Kısa Bilgi
Bol Alıştırma
Çözümlü Sorular
Yıldızlı Sorular

tudem®

©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. A.Ş
1476/1 Sok. No: 10/51 Alsancak/Konak/İZMİR

Yazarlar: Tudem Yazı Kurulu

Dizgi ve Grafik: Tudem Grafik Ekibi

Baskı ve Cilt: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. km. Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy/ANKARA

0 312 284 18 14

ISBN: 978 - 605 - 9493 - 45 - 1

Yayınevi sertifika no: 11945

Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

www.tudem.com

Sevgili Öğrenci,

Kültürel öğelerden biri olan dilimiz, aynı zamanda kültürün kuşaklar arasında aktarılmasını sağlayan en önemli araçtır. İnsanların birbirleriyle anlaşmaları ve bu şekilde bir toplum oluşturmaları, ortak dile sahip olmalarına bağlıdır. Her ulusun bir dili vardır. Bu dil sayesinde birbirimizle iletişim kurup yaşantılarımızı paylaşarak gelenek ve göreneklerimizi gelecek nesillere aktarıyoruz. Toplumumuzun günümüze kadar birlik ve beraberlik içinde gelmesi de kullandığımız dilimiz sayesinde olmuştur.

Bu kadar önemli olan dilimiz, uzunca bir süre başka dillerin etkisi altında kalmıştır. Böyle zamanlarda toplumumuzun çeşitli kesimleri arasında kopukluk olmuştur. Bunu gören Atatürk birçok konuda olduğu gibi dilimizin de gelişmesine öncülük etmiş ve onu bugünkü çağdaş yapısına kavuşturmuştur.

İşte bu önemli bilgiler ışığında hazırlanan bu kitapta Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan öğretim programını temel aldık. “Çocuk Dünyası, Millî Mücadele ve Atatürk, Erdemler” gibi temalarla sözcükte anlam, cümlede anlam, paragraf, yazım kuralları, noktalama işaretleri... gibi birçok konuyu seveceğiniz ve anlayacağınız şekilde bol örneklerle anlattık.

Bu kitap yeni şekillenmekte olan dil birikiminize temel oluşturup derslerinizde en büyük yardımcınız olacaktır.

Başarı dileklerimizle...

Yazı Kurulu

Kazanım Odaklı

: Hepsi 1 Arada

KISA BİLGİ ALANLARI

Değişen tasarımı daha kolay akılda kalan özet bilgi alanlarından oluştu.

ÇÖZÜMLÜ SORULAR

✓ işareti ile belirtilen sorular farklı düzeylerde seçildi ve kitabın son bölümünde çözüldü.

KAZANIM ODAKLI

Kısa bilgi, alıştırma ve soru alanları kazanımlara göre düzenlendi.

ÖRNEK SORULAR VE ÇÖZÜMLER

Anahtar soru tiplerinde örnek sayısı artırıldı ve çözümler aşama aşama verildi.

YILDIZLI SORULAR

Sorular zorluk derecesine göre düzenlendi.

BOL ALIŞTIRMA

Bireysel ve pekiştirici alıştırmalar kazanımların yerleşmesine daha fazla katkı sağlıyor.

İÇİNDEKİLER

1. TEMA - ÇOCUK DÜNYASI

SÖZCÜĞÜN ANLAM ÖZELLİKLERİ VE SÖZCÜK GRUPLARI	8
Alıştırma: Anlamı Ne?	11
Alıştırma: Temel mi, Yan mı, Mecaz mı?	12
Alıştırma: Anlama Uygun Cümleler	13
Alıştırma: Hangisi Terim?	14
Alıştırma: Türkçesi Varken	15
Alıştırma: Somut mu Soyut mu?, Genel mi Özel mi?	16
Alıştırma: Deyimleri Bulalım	17
Okuduğunu Anlama: Açılın... Geri Geliyor!	18
Kazanım Pekiştirme Testi-1	20
Kazanım Pekiştirme Testi-2	22
SÖZCÜKLER ARASI ANLAM İLİŞKİLERİ	24
Alıştırma: Eş Anlamıyla Cümle	27
Alıştırma: Zıt Anlamlılar Eşleşiyor	28
Etkinlik: Şifreli Bulmaca	29
Alıştırma : Zıt Anlamısını Biliyor muyuz?	30
Alıştırma: Bul ve Cümlede Kullan	31
Etkinlik: Görsellerle Eş Sesliler	32
Kazanım Pekiştirme Testi	33
Kavrama Testi	35

2. TEMA - MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK

ANLAMLI VE KURALLI CÜMLE, CÜMLEDE VURGU	40
Alıştırma: Cümle Oluşturma.....	41
Okuduğunu Anlama: Samsun'a Çıktığım Gün Yurdum Durumu	42
Kazanım Pekiştirme Testi.....	44
NEDEN-SONUÇ, AMAÇ-SONUÇ VE KOŞUL-SONUÇ CÜMLELERİ	45
Alıştırma: Nedeni ve Sonucu	47
Alıştırma: Cümleler ve Anlamları.....	48
Kazanım Pekiştirme Testi.....	49
ÖZNEL VE NESNEL CÜMLELER	50
Alıştırma: Öznel mi, Nesnel mi?.....	51
Alıştırma: İşaretle Bakalım	52
Kazanım Pekiştirme Testi.....	53
ÇEŞİTLİ DUYGU VE DÜŞÜNCELERİ BİLDİREN CÜMLELER	54
Alıştırma: Gerçek ve Kurgusal Unsurları Bulalım	57
Alıştırma: Karşılaştır Bakalım	58
Alıştırma: Anlam Özelliği Ne?	59
Alıştırma: Cümlelerin Anlamı.....	60
Kazanım Pekiştirme Testi.....	61
Kavrama Testi	63

3. TEMA - ERDEMLER

SÖZ SANATLARI	68
Alıştırma: Duygusal mı, Abartılı mı?.....	69
Alıştırma: Hangisine Benzetilmiş	70
Alıştırma: Hangi Söz Sanatı?	71
Kazanım Pekiştirme Testi.....	72
GEÇİŞ VE BAĞLANTI İFADELERİ	74
Alıştırma: Cümleleri Tamamlayalım	75
Alıştırma: Bul ve Cümlede Kullan	76
Kazanım Pekiştirme Testi.....	77
ATASÖZÜ VE ÖZDEYİŞ	78
Etkinlik: Atasözü mü, Deyim mi?.....	79
Okuduğunu Anlama: Mavi Gagalı Pelikan	80
Kazanım Pekiştirme Testi.....	82
Kavrama Testi	83

4. TEMA - BİLİM VE TEKNOLOJİ

SÖZCÜĞÜN KÖKÜ	88
Alıştırma: Master Eki Alır mı, Almaz mı?	90
Alıştırma: Kökü Ne?	91
Etkinlik:Kökünü Bulalım	92
Kazanım Pekiştirme Testi.....	93
YAPIM EKLERİ	94
Alıştırma: Ekleyerek Anlam Katalım.....	95
Alıştırma: Türet Bakalım	96
Alıştırma: Hangi Eki Almış?	97
Okuduğunu Anlama: Küçük Buluş.....	98
Kazanım Pekiştirme Testi.....	100
Kavrama Testi	102

5. TEMA - MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

PARAGRAFTA KONU, ANA FİKİR, BAŞLIK	106
Alıştırma: Bul Bakalım	109
Alıştırma: Konusu, Ana Fikri ve Başlığı	110
Etkinlik: Yaz Bakalım.....	111
Alıştırma: Ana Duygusu Ne?.....	112
Alıştırma: Konusu, Ana Fikri ve Başlığı Ne? ...	113
Kazanım Pekiştirme Testi.....	114

PARAGRAFTA YAPI	116
Alıştırma: Uygun mu, Değil mi?.....	117
Alıştırma: Sırala Bakalım	118
Etkinlik: Parçaları Birleştir	119
Okuduğunu Anlama: Türk Folkloru	120
Kazanım Pekiştirme Testi.....	122

ANLATIM BİÇİMLERİ, DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI	123
Alıştırma: Anlatım Biçimi ve Düşünceyi Geliştirme Yolu Ne?	125
Etkinlik: Yaz Bakalım.....	126
Alıştırma: Görselden Öyküye.....	127
Kazanım Pekiştirme Testi.....	128

METİN TÜRLERİ	130
Etkinlik: Yanıtlayalım	133
Etkinlik: Karagöz ile Hacivat	134
Etkinlik: Hikâye Oluşturalım.....	136
Etkinlik: Şiirden Öyküye.....	137
Kazanım Pekiştirme Testi.....	138
Kavrama Testi - 1	140
Kavrama Testi - 2	144

6. TEMA - OKUMA KÜLTÜRÜ

SES OLAYLARI	150
Etkinlik: Ünsüzler Yumuşuyor.....	153
Alıştırma: Hangi Ses Olayı	154
Etkinlik: Dizelerdeki Ses Olayları	155
Alıştırma: Hangi Sözcük Hangi Kutuya?	156
Alıştırma: Okuyalım, Yanıtlayalım	157
Okuduğunu Anlama: Canım Kitap	158
Alıştırma: Bul Bakalım	160
Kazanım Pekiştirme Testi.....	161

TABLO VE GRAFİK YORUMU	163
Alıştırma: Bizim Okul.....	164
Alıştırma: Yorumlayalım	165
Etkinlik: Yorumla Bakalım	166
Kazanım Pekiştirme Testi.....	167

KONUŞMA VE DİNLEME KURALLARI	169
Etkinlik: Ne Demeli?.....	170
Etkinlik: Etkili mi Dinliyor?.....	171
Kazanım Pekiştirme Testi.....	172
Kavrama Testi	174

7. TEMA - SAĞLIK VE SPOR

YAZIM KURALLARI	178
Alıştırma: Doğru mu, Yanlış mı?	181
Alıştırma: "De"li Tablo	182
Alıştırma: Boşluk Doldurmaca	183
Alıştırma: Doğrusunu Yazalım	184
Alıştırma: Neyin Kısaltması?.....	185
Okuduğunu Anlama: Padişah - Vezir	186
Alıştırma: Bul Bakalım	188
Kazanım Pekiştirme Testi.....	189
Kavrama Testi	191

8. TEMA - DOĞA VE EVREN

NOKTALAMA İŞARETLERİ	196
Alıştırma: Görevi mi, Değil mi?	200
Alıştırma: Hangi Noktalama İşareti Hangi Görev?	201
Etkinlik: Neyin Görevi?.....	202
Alıştırma: Uygun Yere Uygun Noktalama.....	203
Etkinlik: Noktalayalım.....	204
Alıştırma: Noktala Bakalım	205
Alıştırma: Doğru Yazıp Noktalayalım	206
Kazanım Pekiştirme Testi – 1.....	207
Kazanım Pekiştirme Testi – 2.....	209

OLUŞ SIRASI, DOĞRU VE GÜZEL ANLATIM	211
Etkinlik: Anlatımdaki Çelişki.....	214
Etkinlik: Doğrusunu Yazalım.....	215
Alıştırma: Sırala Bakalım	217
Okuduğunu Anlama: Yaşlı Söğüt	218
Etkinlik: Merve'nin Bir Günü	220
Kazanım Pekiştirme Testi.....	221
Kavrama Testi	223

YANIT ANAHTARI

Yanıt Anahtarı.....	227
---------------------	-----

SÖZCÜKTE VE SÖZCÜK GRUPLARINDA ANLAM

Kazanımlar:

1. Bölüm : Sözcükte ve Sözcük Gruplarında Anlam

T.5.1. Dinleme/İzleme

T.5.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

T.5.2. Konuşma

T.5.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.5.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.5.3. Okuma - Söz Varlığı

T.5.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

T.5.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.5.3. Okuma - Anlama

T.5.3.33. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri ayırt eder.

T.5.4. Yazma

T.5.4.12. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

2. Bölüm : Sözcükler Arası Anlam İlişkileri

T.5.3. Okuma - Söz Varlığı

T.5.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

T.5.3.7. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.

T.5.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.

T.5.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.

SÖZCÜKTE ANLAM

Tek başına anlamı olan ya da anlam taşımasa da cümlede anlam kazanan dil birimlerine **sözcük (kelime)** denir. Sözcükler varlıkların, durum ve olayların dildeki karşılıklarıdır. Asıl işlevi insanlar arasında anlaşmayı sağlamak olan dil, bu görevini ancak sözcükler aracılığıyla gerçekleştirir.

Dilimizde bazı sözcüklerin tek başlarına anlamları vardır: ev, ağaç, çocuk, sanat... Bazı sözcüklerin ise tek başlarına anlamları yoktur ve cümle içindeki kullanımına göre farklı görevler üstlenirler: için, ile, ve, de...

Sözcükler, cümle içindeki kullanımına göre farklı anlamlar kazanabilir. Bunlar, temel anlam, yan anlam ve mecaz anlamdır.

Temel Anlam

Bir sözcüğün herkesçe bilinen, en yaygın kullanılan ve akla ilk gelen anlamı, **temel anlam**dır. Sözcüğün sözlükteki ilk anlamı olduğu için “sözlük anlamı” olarak da bilinir.

ÖRNEK

“O kadar yolu elbette uçakla geleceklerdir.” cümlesinde altı çizili sözcük hangi anlamda kullanılmıştır?

Çözüm: Bu cümlede “yol” sözcüğü “karada, havada, suda bir yerden bir yere gitmek için aşılacak uzaklık” anlamında yani temel anlamıyla kullanılmıştır.

ÖRNEK

“Çocuğun çantası oldukça ağır.” Bu cümlede altı çizili sözcük hangi anlamda kullanılmıştır?

Çözüm: Bu cümlede “ağır” sözcüğü “tartıda çok çeken, hafif karşıtı” anlamında yani temel anlamıyla kullanılmıştır.

Yan Anlam

Bir sözcüğün temel anlamından uzaklaşmadan kazandığı yeni anlamı, **yan anlam**dır. Yani sözcüğün temel anlamının dışında ancak temel anlamıyla az çok yakınlık taşıyan yeni anlamlar kazanması, yan anlamı oluşturur. Sözcüğün yan anlam kazanmasında yakıştırma ve benzerlik ilgisi etkilidir.

ÖRNEK

“Evlerine giden yol, topraklı ve çukurlarla doluydu.” cümlesinde altı çizili sözcük hangi anlamda kullanılmıştır?

Çözüm: Bu cümlede “yol” sözcüğü “karada insanların ve hayvanların geçmesi için açılan veya kendi kendine oluşmuş, yürümeye uygun yer” anlamında yani yan anlamıyla kullanılmıştır.

ÖRNEK

“Yaşlı kadın, ağır adımlarla ilerliyordu.” Bu cümlede hangi sözcük yan anlamda kullanılmıştır?

Çözüm: Bu cümlede “ağır” sözcüğü “yavaş” anlamında yani yan anlamıyla kullanılmıştır. Bu anlam, sözcüğün temel anlamından kopmadan kazandığı anlamdır.

SÖZCÜĞÜN ANLAM ÖZELLİKLERİ VE SÖZCÜK GRUPLARI

Mecaz Anlam

Bir sözcüğün temel anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamı, **mecaz anlam**dır. Bu kullanımda, anlatımı renklendirmek ve kuvvetlendirmek esastır.

ÖRNEK

"*Milli takım, şampiyon olma yolunda çok emek harcadı.*" cümlesinde altı çizili sözcük hangi anlamda kullanılmıştır?

Çözüm: Bu cümlede "yol" sözcüğü "gaye, uğur, maksat" anlamıyla yani mecaz anlamda kullanılmıştır.

ÖRNEK

"*Duyduğu ağır sözler karşısında göz yaşlarını tutamadı.*" cümlesinde hangi sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

Çözüm: Bu cümlede "ağır" sözcüğü "dokunaklı, insanın gücüne giden, kırıcı" anlamıyla yani mecaz anlamda kullanılmıştır.

Terim Anlam

Bir bilim, sanat ya da meslek dalıyla ilgili bir kavramı karşılayan sözcükler, **terim anlamlı**dır. Bir sözcüğün terim anlamı olabilmesi için o bilim dalı ile ilgili bir cümlede kullanılması gerekir.

ÖRNEK

"*Bugünkü derste açılar konusunu işledik.*" cümlesinde hangi sözcük terim anlamda kullanılmıştır?

Çözüm: Bu cümlede "açı" sözcüğü, matematik terimi olarak kullanılmıştır.

Nitelik Yönünden Sözcüğün Anlamı

1. Somut Anlamlı Sözcükler

Beş duyu organımızdan herhangi biriyle algılayabildiğimiz kavram ve varlıkları karşılayan sözcükler **somut anlamlı**dır.

ÖRNEK

"*Annem çok lezzetli yemekler yapar.*" cümlesinde altı çizili sözcüğün soyut anlamı mı yoksa somut anlamı mı olduğunu belirleyin.

Çözüm: Bu cümlede altı çizili sözcük, tatma duyusuyla algılanabildiği için somut anlamlıdır.

2. Soyut Anlamlı Sözcükler

Beş duyu organımızdan herhangi biriyle algılayamadığımız kavram ve varlıkları karşılayan sözcükler **soyut anlamlı**dır.

ÖRNEK

"*Ayşe, çiçek topladığı için çok mutluydu.*" cümlesinde hangi sözcük soyut anlamlıdır?

Çözüm: Bu cümlede "mutlu" sözcüğü hiçbir duyu organımızla algılanamadığı için soyut anlamlıdır.

Kapsam Yönünden Sözcüğün Anlamı

Genel ve Özel Anamlı Sözcükler

Kavram, nesne, varlık ve durumları topluca belirten sözcükler **genel anlamlıdır**. Ortak özellikleri olan varlıklardan birini anlatan sözcükler **özel anlamlıdır**.

ÖRNEK

1. Ezgi, kedileri çok sever.

2. O kedi, soğukta çok üşümüştü.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde “kedi” sözcüğü genel anlamlıdır?

Çözüm: İkinci cümlede “kedi” sözcüğü, tek bir varlığı ifade edecek biçimde kullanıldığı için özel anlamlıdır. Birinci cümlede ise türünün tamamını ifade ettiği için genel anlamlıdır.

SÖZCÜK GRUPLARI

Birden çok sözcüğün belli bir anlamı karşılayacak şekilde yapısal ve anlamsal birliktelik kazanmasıyla **sözcük grupları** oluşur. Deyimler, tamlamalar, birleşik sözcükler ve ikilemeler sözcük gruplarını oluşturur.

Deyimler

Bir kavramı karşılamak amacıyla en az iki sözcükten oluşan ve cümleye etkili, çekici bir anlatım özelliği katan kalıplaşmış söz gruplarına **deyim** denir.

Deyimlerin Özellikleri

- Birden çok sözcükten oluşurlar.
“Çorbada tuzu bulunmak” deyimini, birden çok sözcükten oluşmuştur ve bu sözcükler mecaz anlamlıdır.
- Kalıplaştıkları için hiçbir sözcüğün yeri değiştirilemez veya yerine başka bir sözcük getirilemez.
“Yangından mal kaçırmak” yerine “malı yangından kaçırmak” denilemez.
- Bazı deyimler cümle biçimindedir.
Çevir kazı yanmasın. → Cümle biçimindedir.

İkilemeler

Anlamı kuvvetlendirmek, güzelleştirmek için aynı sözcüklerin tekrarlanmasına, yakın anlamlı, zıt anlamlı ya da sesleri benzer olan sözcüklerin yan yana kullanılmasına **ikileme** denir.

İkilemelerin Oluşturulması

Aynı sözcüklerin tekrarı ile oluşanlar: hızlı hızlı, güzel güzel...

Eş anlamlı sözcüklerle oluşanlar: ses seda, güçlü kuvvetli...

Yakın anlamlı sözcüklerle oluşanlar: eş dost, akıl fikir...

Zıt anlamlı sözcüklerle oluşanlar: dost düşman, aşağı yukarı...

Yansıma sözcüklerle oluşanlar: çıtır çıtır, lıkır lıkır...

Anlamsız sözcüklerle oluşanlar: ıvır zıvır, eciş bücüş...

Biri anlamsız biri anlamlı sözcüklerle oluşanlar: eğri büğrü, incik boncuk...

Alıştırma : Anlamları Ne?

Aşağıdaki sözcükleri sözlük sırasına göre numaralandırın. Daha sonra bu sözcükleri anlamlarıyla eşleştirin.

Konuksever

Geleneksel

Tiryaki

Hoşgörü

Kültür

Değer

İkrâm

Makbul

Nezâket

Manevî

Çay, kahve gibi keyif veren maddelere alışmış olan kimse

Konuğu ağırlama

Başkalarına karşı saygılı ve incelikle davranmak, incelik, naziklik

Beğenilen, hoş karşılanan

Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, kıymet

Konuklarına iyi davranan, onları iyi ağırlayan ve kendisine konuk gelmesinden hoşlanan

Görülmeyen, duyularla sezilebilen, ruhani

Geleneğe dayanan, gelenekle ilgili olan, ananevi

Her şeyi anlayışla karşılayarak olabildiği kadar hoş görme durumu, müsamaha

Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler bütünü

Kazanım T. 5. 3. : Okuma - Söz Varlığı

T.5.3.5. : Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

Alıştırma : Temel mi, Yan mı, Mecaz mı?

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin temel anlamda mı, yan anlamda mı yoksa mecaz anlamda mı kullanıldığını işaretleyin.

Cümle	Temel Anlam	Yan Anlam	Mecaz Anlam
Dün gece, odasının penceresini <u>açık</u> unutmuş.			
Zavallı kedinin <u>ayağı</u> kırılmıştı.			
İstediği puanı alınca sevinçten <u>uçtu</u> .			
Yaptığı <u>soğuk</u> şakalara kimse gülmedi.			
Sahildeki <u>yol</u> , geçen sene düzenlendi.			
Küçük yaşta <u>ağır</u> sorumlulukları vardı.			
Dünkü yemek, <u>sıcak</u> değildi.			
Elindeki formu <u>doldurmuş</u> , görevliye verdi.			
Özlem'in yeni saç rengine <u>bayıldım</u> .			
Ellerini <u>dizine</u> dayamış, oturuyordu.			
Kapının kırılan <u>kolunu</u> değiştirmişler.			
Yola çıktığımızda Güneş <u>doğmamıştı</u> .			
Eşyalarım <u>dokunma</u> , diye uyardı kardeşini.			
Hakan, yazdığı şiiri sınıfta <u>okudu</u> .			
Dans ederken babasının ayağına <u>bastı</u> .			
Bakması gereken dokuz <u>boğaz</u> vardı.			
Okula gitmek üzere evden <u>çıktı</u> .			
Dört arkadaş, bahçede <u>oyun</u> oynuyor.			

Kazanım T. 5. 3. : Okuma - Anlama

T.5.3.33. : Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri ayırt eder.